

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1902. november 23.

Vasárnap.

XXI. évfolyam. 93. szám.

Felölős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona Fél évre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábs petitisorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos- és árverési hirdetmények külön díjtétel szerint.
Nyilttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyilttér díja előre fizetendő.

Széll Kálmán beszéde.

A képviselőház szerdai ülésében Széll Kálmán nagy beszédben reflektált az indemniti-vitában elhangzott fontosabb beszédekre.

Aki a Saharán átvergődve a sivár homoksvatagból hirtelen az afrikai északi metropolisok nagyvárosi környezetébe jut, kárpótolvá érzi magát a fáradalmakért. Napok óta jártak el a törvényhozók a képviselőházba is, ahol már szinte tompult érzékkel törődtek bele, az indemniti vita uttalan Saharájába. Szerdán végre az üres szóáradat homoktengeréből, ahol egy-egy tartalmasabb beszéd oázisa is ritkán nyújtott enyhülést a gyilkoló malomban, hirtelen eljutottak a parlamenti kultúra leg szebb virányaira. Széll Kálmán e napi hatalmas beszéde, a képviselőház minden tájékán mély benyomást tett.

Ez a beszéd a debatter-művészetnek igazi remeke volt. Ez tette érdekessé a Ház képét, mely a hatása alatt perceként változott. Harmadfél órán át egy pillanatra se lankadt a Ház figyelme. Sőt az érdekfeszítő fejtegetések és a beszéd mesteri szerkezete és szónoki jelességei, még inkább fokozták a hallgatóság feszült érdeklődését. A többség lelkes tapsai és egyre megújuló helyeslése közepett döntötte meg Széll a nemzetiségi politikája

ellen felhozott ellenvetéseket. Majd mély államférfiúi ítéllettel vette sorra a felmerült alkotmányi és társadalompolitikai kérdéseket. Egy ellenvetés sem maradt czáfolatlanul. A paktum-szegés meséjét Széll olyan bravurral szedte szét izekre, hogy a függetlenségi tábor elnémultan, megdöbbenve hallgatta. Egyesek vereségüket közbeszólásokkal igyekeztek palástolni, de ezzel csak újabb és még erősebb érveket ugrattak ki Széllből, aki talán még sohasem volt annyira ura a kedélyeknek és elméknek, mint ma. Erélyesen utasította vissza a borvám-klauzula körüli ferdtéseket is.

Széll Kálmán beszédjének legfényesebb része a paktum-magyarázat volt. A jobboldal helyeslése között fejtette ki, hogy sem Kossuthnak, sem Komjáthynak nincs igaza annak magyarázatában. A kiegyezésre 1902. nem határidő, csak a szerződések és a kiegyezés idejének egybeesése. A viszonyosság megsértési szakaszát Thunnal szemben ő maga proponálta. Bevette a törvénybe, de nincs kimondva benne, hogy szükségkép azonnal önálló vámterület következik, csak az, hogy az országra száll az intézkedés joga. A törvény nem mondja, hogy 1902. végéig a kiegyezés hiján az önálló vámterületet meg kell csinálni, hanem csak előkészíteni, hogy készen legyen. Készen is lesz. Azzal vá-

dolják — mondotta a miniszterelnök — hogy a paktumkészítőktől utólag kicsikarta hozzájárulásukat. Ez nem áll. Ő megmutatta a törvényt előre s mikor beleegyeztek, fölment Bécsbe, hogy visszajöjjön pajzsával, vagy pajzson. Az önálló vámterületet most is kivihetőnek tartja, de csak akkor, ha a kiegyezés nem sikerül. Régi beszédjéből bizonyítja, hogy mindezekben világosan kimondta, hogy a vámközösség 1907-ig tartatik a kapott ellenérték fejében. Frappans batást idézett elő, mikor Polonyi beszédjéből citálta: „Én nyíltan megvallom azt, amit ellenzéki sohasem mondott, hogy a közösségnek 1907-ik való meghosszabbításában az osztrák kormány fiasokóját látom.”

Szóval egy ritka parlamenti siker volt ez a beszéd, egy igazi szónoki és államférfiúi alkotás.

A honvédelmi miniszter jelentései. Bárány Gyula honvédelmi miniszter ma nyújtotta be szokásos évi jelentéseit a közös hadsereg intézeteiben elhelyezett magyar ifjakról, a honvéd intézetről, a honvéd menházról és a hadmentességi alapról. A két első jelentés beszámol azoknak az ifjaknak az elhelyezéséről és előmeneteléről, akik alapítványi helyeken ingyenes vagy kedvezményes nevelésben részesülnek. A közös hadsereg tanintézteiben ez idő szerint 165 növendék van, 135 egész és 30 féldíjmentesen elhelyezve. A bécsújhelyi katonai akadémiába egyetlen magyar növendék került ebben az

TÁRCZA.

Szegények vagyunk.

Írta: Martzi Ferencz.

Egy fénykép van az albumomban. Egyszerű, igénytelen kis kép, mint a többi. Ártatlan vonásu, fiatal leánykát ábrázolok s az ismeretlen, közömbös szemlélőmező legfeljebb csak azért akad meg rajta a szemem, mert vékony, leányos betűkkel egy különös, fényképen nagyon ritkán s szokatlanul megjelenő mondatocskára van rá írva, ez: Szegények vagyunk....

De ha én forgatom ezt az albumot s rá akadok erre a nekem olyan nagyon drága képre, nézem... nézem azt s elmerengve rajta hosszan, sokáig: mintha körülöttem érezném a rügyfakasztó, bimbókat növelő szép tavasz színes virágainak illatát,.... mintha szívembe boldogító meleg érzés költőznék, elhozva magával az első szerelem édes emlékeit,.... mintha mennyei angyalok karának lágy énekét hallanám zengeni örökké tartó

szerelmemről, véghetetlen, odaadó, gyöngéd női hűségről.

A bekecs-alji ev. ref. nemes és szent eklézsia fiatal lelkészének ugyancsak nagyot dobban a szíve s még hozzá fülig el is pirult, a mikor meghallotta, hogy az ő egyhangú, esendes kis helységében szünetelő egyetemi és középiskolai ifjuság nyári mulatságot rendez s hogy ennek a mulatságnak fővédnökéül sikerült a dúsgazdag, gögös Rezei Ivánt megnyerni.

Hogy miért dobban meg erre a hírre a kellemes megjelenésű, kedves szavú kis papnak a szíve, s miért pirult el olyan hirtelen, azt egyhamar talán maga sem tudta volna megmondani, de annyi egészen bizonyos — tanum rá az ő egyszerű, jószágos édes anyja is, hogy egy idő óta a kicsi pap nem érzi jól magát odabaza, az édes anyja társaságában, hanem inkább szeret egyedül lenni a kertben, a hol sokat nézi esténként a holdat, a csillagokat; inkább szeret künn lenni a mezőn, a réten, az erdőben, a hol hanyat fekvé az illatos fűben, órák hosszat elhallgatja a madarak lágy énekét, a lombok kisérteties sutogását, a patak egyhangú csörgedezését.

Azt is sikerült még ezek mellé egészen bizonyosan megtudni, hogy annak a leendő bálelnöknek, a gögös, gazdag Rezei Ivánnak, ki egyszer a nem arisztokrata főispánt is élenkórásznak vezette s kinek a házában csak a bárótól fölfelé való emberek jelenhettek meg, mondom, ennek az urnak volt egy édes, aranyoszke haju, ábrándos természetű kis leánykája, a ki társalkodónőjével, egy ránczosképű franczia kisasszonnyal sokat járt ki szintén a virágos rétre.... a lombos erdőbe, a szénafütről illatos mezőre.

Ezeket sikerült megtudnom egyelőre a kicsi pap pirulását illetőleg, de aztán többet egy betűt sem addig a hirdetett nyári mulatságig. Itt aztán még láttam mást is.

A falu izgatott nyughatatlansággal várta a multság napját. A fiatalság lázasan dolgozott, futkosott, fáradott. A lányos házaknál készítették a könnyű, színes linge rukáscskákat. mert hát rendkívüli nagy és ritka esemény az ilyesmi itt, ebben az erdőkoszoruzta kis erdélyi helységben. No, végre elérkezett!... Az új állami iskola díszterme — itt tartották meg a bált — fénydágakkal gyönyörűen fel lett díszítve. Csupa fény volt minden a sok lámpa világosságától... A terem szé-

[216. 8-1]
A legszébb és legalkalmasabb
Karácsonyi és újévi ajándék

egy életnagyságu arckép, a melyet alattírt teljes felelősség mellett személyesen az arcképhez nem hasonlitanak, azt átvenni senki sem köteles. — Ezen örökké való emlékek Creon, Platin, Pastel és olajfestmény kivételben 6 forinttól kezdve készíttetnek. Minthogy az itt és vidéken általam szállított képekről számos elismerő nyilatkozatok vannak birtokomban, azok bárkinek rendelkezésére állanak. Bővebb felvilágosítást készséggel ad

Redlinger J.
arcképfestészeti vállalat
Brassó.

évben. Hárman jutottak be a fumei haditengerészeti iskolájába, a többiek alreáliskolákba kerültek. A hadapródiskolában 100 növendék tanul. Az elmúlt iskolai évben a jelentés szerint ezekből csak 65 tanúsított megfelelő előmenetelt, ami elég szomorú eredmény. A többi katonai intézetekben 11 növendék nyert elégtelen osztályzatot. — A Ludovika Akadémiának ez évben 243 növendéke van. A múlt év tanulmányi eredménye az, hogy összesen csak négyen kaptak elégtelen klasszifikációt, míg igen jót 63, jót 105, jelest 13. Harmineznyolez növendéket hadnaggyá nevezték ki. A honvéd főreáliskolának 144 növendéke van, a honvéd hadapródiskolának 756. A tanárok száma 93. A Ludovika általános alapítékje 2,923,111 korona 53 fillér, a honvédnevelő és képzőintézetek alapítványi vagyona 5,343,468 K. 85 fillért tett ki. — A honvédménházban az elmúlt évben 20 főtiszt, 78 altiszt, 52 közharcos 48-as honvéd van elhelyezve. Összesen 150 tag. Az év folyamán elhalt 14, kilépett 9, eltávolított 1, illetőségi helyére küldetett 1, összesen 25. A menház fentartása 82,300 koronába került.

Váltóperek a járásbíróságok előtt. Az igazságügyi bizottság ülésén nagyfontosságú perjogi reformot tárgyaltak. A bizottság Plósz miniszter beható érvelése után elfogadta azt a tervezett újítást, hogy az 1000 koronáig terjedő váltóperek a járásbíróság hatáskörébe tartoznak.

Vihar a házban.

A képviselőház november 20-án nagyon népes gyűlést tartott. Már a felvonulásból következtetni lehetett arra, hogy a Háznak viharos ülése lesz.

A tárgysorozat rendjén a Nesi Pál mentelmi ügye került tárgyalásra.

Maróthy László előadó ismertette a mentelmi bizottság jelentését, mely szerint — mint már írtuk is — a bizottság a mentelmi jog megsértésének esetét fenforogni nem látja.

Erre kitért a vihar. Az ellenzék nagy lármával tiltakozott a bizottság felfogása ellen, s követelték az Olay Lajos által szövegezett kisebbségi határozati javaslat felolvasását.

Az elnök hosszasan csemet, s elrendeli a mentelmi bizottsághoz annak idején benyújtott határozati javaslat felolvasását, a mi meg is történt.

Olay Lajos kért szót. Hevesen kikelt a hadsereg ellen, mely a polgárságot a Kossuth-nóta miatt és azért, mert a gyűlölt Gotterhalte ellen tiltakozni mer; mind untalan terrorizálja.

Erre báró Fehérváry Géza honvédelmi miniszter közbekiáltotta:

— A ki tiszt akar maradni, viselje magát tisztességesen.

Óriási láрма keletkezett a közbeszólásra. Az ellenzék a padokat verte. Felkiáltások:

— Rendre, rendre! Nem engedjük Olayt tovább beszélni addig, míg az elnök Fehérváryt rendre nem utasítja. A láрма és zaj percekig tartott.

Gróf Apponyi Albert házelnök kijelentette, nem engedi meg azt, hogy őt kötelességeire bárki is figyelmeztesse.

A miniszter különben is csak általánosan mondotta közbeszólását, s ebben sértés nincs!

Kubik Béla izgatottan szökött fel helyéről és a szabadelvűpárt felől fordulva kiáltotta:

— Akkor mi is úgy cselekszünk. Nem említünk neveket, s akkor mondhatunk bármit.

— A kormány a király lakaját!

Az elnök Kubik Bélát azért, mert a kormányt a király lakajának nevezte, — rendre utasította.

Kossuth Ferenc határozati javaslatot nyújt be, melyben a mentelmi jog megsértésének kimondását bozza javaslatla.

Plósz Sándor igazságügyi miniszter indokolta a mentelmi bizottság igazságos ítéletét. A javaslat elfogadását ajánlotta.

Sebes Dénes a mentelmi jog megsértését látja fenforogni s e mellett foglalt állást.

Városi ügyek.

— Képviselőtestületi ülés. —

— nov. 20.

Közdivásárhely város képviselőtestülete tegnap, november 19-én, délelőtt két ülést tartott. Mindkettőt Dr. Török Andor polgármester vezetésével. Ezekről adjuk a következő tudósítást.

Az első ülés egyelőn tárgyat a Vigadó építésével felmerült többletkiadások fedezésének ügye képezte. Tudvalevőleg a Vigadó építésének költségeit a regáléból a polgárság által felajánlott 100.000 koronából kellett volna fedezni. Ez azonban a képviselőtestület által előzetesen elfogadott költség előirányzás szerint nem elégséges a Vigadó felépítésére. Ezért a tanács azon javaslattal járul a képviselőtestülethez, hogy a város tulajdonát képező Keeskés havasból Románia területéhez szakadt rész eladási árából befolyt összegből szavazza meg a Vigadó költségvetés szerinti építési költségeinek 100.000 koronán felüli részét. A kifizető határidőre azonban a képviselőtestület nem jöven el az ülésbe elegendő számmal arra, hogy ezen, vagyon értékesítési ügyben jogérvényesen határozhasson a képviselőtestület: 15

nap mulva újabb képviselőtestületi ülést fog összehívni a polgármester s az akkor megjelent képviselői tagok végérvényesen fognak ezen ügyben határozni.

Az erre vonatkozó határozat kimondásával Dr. Török Andor polgármester bezárta az ülést és rövid idő múlva megnyitotta a képviselőtestület második ülését.

A második ülés első tárgyát a fogyasztási adók kezelése körül felmerült visszaélések képezték. Dr. Török Andor polgármester részletesen ismertette a pénzügyminiszternek, valamint a belügyminiszternek ez ügyre vonatkozó rendeleteit, az ennek folytán a vármegye Alispánja által elrendelt s. f. hó 12., 13. és 14-én Dr. Demeter Gyula vármegyei t. főjegyző által foganatosított vizsgálat eredményét, bejelentvén természetesen, hogy az egyes felek terhére — a mint az lapunkból már ismeretes — 2000 koronát meghaladó fogyasztási illetékek főlvetettek arra illetéktelen kezek által s a fogyasztási pénztárba nem szolgáltatott be. Bejelenti, hogy a pénzügyminiszternek a városon nézve anyagilag nagy veszteséget keltatásba helyező rendelete ellen megokolt felterjesztéssel élt a tanács és bejelenti végül, hogy a fogyasztási adók kezelésével megbízott városi gazdasági tanácsos Benkő Lajos, mint felelős közeg, kérést intézett a képviselőtestülethez, hogy ellenőrizze a fegyelmi vizsgálatot az ügy tisztázása végett sürgősen indítsa meg.

Ez ügyet a képviselőtestület hosszasan s közben heves érzelmekekkel és szenvedélyesen tárgyalta s végül is egyhangulag elhatározta, hogy a Benkő Lajos gazdasági tanácsos által kért fegyelmi vizsgálatot elrendeli s keresetlívtele iránti intézkedésre a vármegye Alispánját sürgősen megkeresi.

A fegyelmi vizsgálat kimondásával kapcsolatosan, polgármester kérdést intézett a képviselőtestülethez, hogy míg a fegyelmi vizsgálat foly, Benkő Lajos gazdasági tanácsos megmaradjon-e hivatalában? A képviselőtestület többsége határozatilag kimondotta, hogy Benkő Lajos gazdasági tanácsost a fegyelmi vizsgálat lejártaig hivatalától felfüggeszti s a tanácsot utasította, hogy a helyettesítés iránt mielőbb összehívandó képviselőtestületi ülésben tegyen javaslatot. (Ez — értesülésünk szerint — a jövő hét első napjaiban megfog történni. Szerk.)

A következő tárgyat a vallás- és közoktatásügyi miniszternek azon leírata képezte, melyben a polgári leányiskolának a jövő szeptemberben állami kezelésbe való átvételét tudomásra hozván, az iskola céljaira építendő épület részére helyet kér a várostól.

A képviselőtestület — a mint az már előre is tudható volt — a miniszter felhívásának örömmel tett eleget. Készséggel felajánlotta az áll. el. iskola tel-

lein köröskörül a falak mellett posztóval bevont padok, székek állottak. Az egyik fal közepén pedig diszes szőnyegekkel bevont emelvényen három piros bársony fotel trónolt. Ez a külön hely a védnök számára volt fentartva, ki jegyének száz forinttal való megváltásakor nagykegyesen szíves volt megígérni, hogy a siker érdekében a másik „áldozatot” is meghozza s megfogja látogatni leányával a mulatságot egy pár percre...

„De csak egy pár percre! Csak szét akarunk nézni!” — ismételte többször is, jelezni akarván, hogy egyébb célja sem neki, sem leányának nem lesz. Ugy gondolta, hogy ezeknek a falusi uraknak mindent meg kell előre mondani, mortha nem, hát még akad majd vagy egy olyan elbizakodott fráter, a ki az ő leányát is merészkedik majd fölkerülni. No, hiszen még csak ez kellene! Egy Rezei leány, az ő egyetlen leánya tánczoljon holmi falusi urakkal... Brrr... még fázott is erre a gondolatra...

A cigányok elhelyezkedtek a teremben, a fiatalok sorfalat állott az ajtó előtt s a vendégek lassan közdtek gyülekezni. A ki csak szép, uri leány, asszony volt a faluban, mind eljött. Nem hiányzott egy sem. Gyönyörűség volt nézni őket! Megkezdődött a tánc is... A fiatalok arca ragyogott a dicsőségtől s járta tüzesen, szilajon, hajlongva ide, oda, topogva jobbra, balra, mintha csak megittasult volna a siker mámorától... a sok úde leányka édes mosolyától, vagy könnyű szoknyácskáik halk susogásától...

A teremben csak egy férfi volt, a ki nem tánczolt: a kicsi pap. Ott ült az ajtó mellett egy széken s belebámult ebbe a boldog, ebbe a derűs világba, melyben mindenki örül, csak ő nem s mely olyan fájó ellentét volt az ő szomorú kedélyének. Fájdalmas vonásainak. Épen fel akart kelni, mikor izgatottan, hadonászva szalad be az egyik rendező, hirtelve, jön hogy a méltóságos ur! A zene hirtelen elnémult, a párok egy percre megállottak, mikor nagy éljenzések közepette bevonult a védnök, karján vezetve leányát, egy ábrándos szemű, rózsás ujjú, fehér ruhájú, szerény kis babát, kinek legszebb ékessége az egyszerűség, az ártatlanság s 17 éves korának fiatal bája volt... Mikor elfoglalták fentartott helyeiket, a cigány újra rákezdte a nótázást s a párok újra belefoglaltak a táncba...

A kicsi pap még mindig ott ült a széken, de az arca nagy változásokon ment keresztül. Majd kicsattant a pirosságtól. Most már nem a tánczó párokat nézte, hanem azt a szép, szőke hajú, ábrándos szemű urileánykát. Nézte hosszan, sokáig s mikor tekinteteik találkoztak, amaz is elpirult mélyen, sötétlen... Egy közös, rejtett s nagyon édes gondolat sirja volt ez.

A méltóságos ur mintha észre vett volna valamit, mert ugyancsak ránczba szedte a homlokát, de a kicsi pap nem törődött vele. Nézte... nézte sóvárgó tekintettel, átszellemült vonásokkal az ő szívének üdvét, lelkeinek mennyországot s nem tudott betelni a nézésével. Valami mámorítóan bűbájosnak, szépnek, szebbnek találta őt ma, mint

máskor, abban a sima, egyszerű kis fehér ruhában...

A leány eleintén mind gyakrabban, meggyakrabban irányítja tekintetét másfelé, hogy a feltűnőseget elkerülje, de ez nem sikerült neki. Egy ellenálhatatlan vágy... egy érzés sarkalta arra, hogy ne vonja meg magától s attól ezt a mennyei élvezetet, a kit ő már olyan jól ismer a mezőkről, erdőből s kit atyjának büszke gögje, mérhetetlen vagyona olyan nagyon... nagyon elválaszt tőle...

Nézik... nézik egymást s szemek beszélgetnek is... Oly édes, néma, szép beszéd ez. Senki sem érti, csak ők. Senki sem hallja, csak ők... A tündérektől, a jószívű tündérektől tanulják ezt a szerelmesek...

— Jőjj, jőjj... bátorította a leány nézése.

— Szeretlek, imádlak, te édes angyal, felelte a kicsi pap tekintete.

Igy kellett, hogy történjen, ez kellett, hogy a beszéd legyen, mert egyszer csak felkelt a kicsi pap helyéről s nagy elhatározással ment a leány elé, mélyen meghajította magát, megmondta nevét s felkérte a táncra.

A leányka pedig gyorsan felugrott s otthagya izgatottan fészkelődő nevelőnőjét s nem törődve apja haragos szemének villogásával, vállára borult a kicsi papnak

kének keleti részében a városnak óvodája részére szándékosan biztosított telekrészt: kérvén a minisztert, hogy az épület internátussal is legyen ellátva. Egyben nem feltétlenül, hanem csak elvileg azon kérését is tolmácsolja a város, hogy óvodáját is vegye át az állam.

Ezzel az érdekes gyűlést Dr. Török Andor polgármester bezárta.

Olvasóinkhoz.

A „Székelyföld” már 21 év óta szolgálja a székelység erkölcsi és anyagi érdekeit, szerény eszközökkel ugyan, de igaz lelkesedéssel. S ha nagy sikerekre, nem hivatkozhatunk is azt az egyet dícsérvés nélkül elmondhatjuk, hogy egyetlen alkalmat sem mulasztottunk el, midőn a székelység, vármegye vagy a város érdekeinek támogatásáról volt szó, hogy kérő, támogató szavunkat ne hangoztattuk volna. Ugyan ezen irányu lesz jövőben is lapunk működése, lelkesen hirdetvén egyszersmind, mint a szabadelvű politikai irány tántoríthatatlan hívei azon eszméket is, melyek meggyőződésünk szerint hivatva vannak a magyar nemzeti állam megeremítésére.

Ehhez a hazafias munkához azonban szükségünk van a közönség szíves pártfogására is, melyet eddig is hálásan élveztünk s a melyre újlag tisztelettel appealálunk.

Kérjük olvasóinkat, terjeszszék lapunkat ismerőseik, barátjaik, az olvasókörök, ifjúsági egyesületek, a gazdaságok stb. között. Fizessenek elő lapunkra minél számosabban, hogy így mi is fokozottabb erővel és hasonló lelkesedéssel szolgálhassuk jövőben is a székelység érdekeit s más közügyeket.

Lapunk előfizetési díja jövőre is marad a régiben. Egész évre 10 korona, félévre 5 korona, negyedévre 2 korona 50 fillér. Községek és tanítók kedvezményben részesülnek.

Kézdivásárhely, 1902. november 16.

A „SZÉKELYFÖLD”

szerkesztősége és kiadóhivatala.

NAPI HIREK.

— Személyi hír. Zabolai Gróf Mikes Árminné szül. Bethlen Klementine grófné, a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleánynevelő-intézet alelnöke, a ki Szentkereszty Stephanio Bároné betegsége óta mint helyettes elnök kiváló szeretettel vezeti az intézeti ügyeket, Velenczéből Budapestre érkezett, ahol személyesen jár közben árvaházunk s más

tá, ez felhívította a szenvedélyt, a levegő édes illata, a szép leány forró lehelle, testének közelsége egészen lázba hozta a kicsi papot s bűbájos suttogással, halk, lágy hangon mondott szép, szerelmes szavakat a lány fülébe. . . Ez pedig hallgatta. . . hallgatta s feleletül még jobban, még szorosabban oda simult a férfi melléhez. . .

Az egész világ az ő elmúlt s jövőendő boldogságával; az ábránd, a szerelem, a mi meg van írva versekben, dalokban regényekben; a boldogság, a mámor, mely fiatalok álmaikban oly sokszor megízlelteti magát velünk, mind-mind itt van, itt volte percekben, ennél a párnál. . .

Mikor vége lett a táncnak s a leány hazament, a kicsi pappal mintha felfordult volna a világ. Nem érzett semmit, csak azt a meleg, erős kézzorítást, melyet az elválásnál kapott, nem látott egyebet, mint azt a szép szőke fejet, azt a bánatos tekintetet, melyben ki volt fejezve két élet sorsa, hogy: mi, most, ezekben a percekben egymáséi voltunk, boldogok voltunk, de ezután többet soha. . . soha nem találkozhatunk. . . nem látjuk egymást! . .

*

Néhány év telt el azóta. A kis erdélyi faluban régen elfeledték már nemcsak azt a nyári mulatságot, hanem még Rezei Ivánt is, ki a mulatság után nemskorra, midőn látta, hogy leánya egymásután komorazza ki a legjobb pártikat, a gróf és báró uracskákat is, — hát eladta minden vagyonát s fel-

humán intézeteink ügyeinek kedvező elintézése érdekében.

— Kinevezés. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a székelység gazdasági ügyeinek fellendítése céljából Háromszék-, Csik- és Brassó megyékre kiterjedőleg Sepsiszentgyörgy székelyhelyi új állattenyésztési felügyelői hivatalt szervezett s annak vezetésére Lickl Károly m. kir. állattenyésztési felügyelőt Nagyszebenből kinevezte, a ki Sepsiszentgyörgyön december 1-én fogja hivatali működését megkezdeni.

— Darányi miniszter — árvaházainknak. A Székelyföldön október végén és november elején tett tanulmányutja alkalmával Darányi miniszter a fiúarvaházat Sepsiszentgyörgyön s a leányarvaházat Kézdivásárhelyen meglátogatván, ezen intézetek helyes és tapintatos vezetésé fölött érzett meglegedésének ismételt kifejezést adott. E meglegedés egyik kiváló jelének lehet tekinteni a miniszter azon intézkedését, a melylyel a két — gazdasággal is foglalkozó — humán intézetünket most kitüntette. A miniszter ugyanis úgy a fiú, mint a leányarvaházak 2-2, pi gzaui-fajta fejős tehenei adományozott tárczája terhére s azok beszerzésével s az árvaházakba való eljuttatásával a nagyszebeni m. kir. állattenyésztési felügyelőiséget bízta meg. Az árvaházak intézői — természetesen — hálásan fogadták a miniszter ur e szíves és értékes adományát.

— Erzsébet-ünnep az árvaházban. Boldogult Erzsébet Királynéknak áldott emlékét ez évben is megható kegyelettel ünnepelte meg Kézdivásárhelyen mindenik tanintézet, de valamennyit felülmúlta jelentőségben a háromszékmegyei „Erzsébet” árvaleány-nevelőintézetben rendezett lélekemelő ünnepség, mely nov. 19-én d. e. 11 órakor nem nagy, de intelligens közönség jelenlétében folyt le. A gazdaságos ünnepélyt szent mise előzte meg, a melyet az intézet kápolnájában, Koch Sándor főgymnasiunai tanár mutatott be az Egek Urának Erzsébet Királyné lelki üdvéért. Mise után következett az ünnepély, mely három énekből, két szavalatból és Nagy Károlynak, az intézet fáradhatatlan, igazgatójának alkalmi beszédéből állott. Mélyen átérzett, gyönyörű beszédében megható képet festett az üdvözült Erzsébet királynéről s nagy hálával emlékezett meg Háromszékmegye nemes közönségéről, mely az intézethez tett 20.000 koronás „Erzsébet-alapítványá”-val éreznél is maradandóbb emléket állított az árvák szívében a gyászosan kimúlt Nagyasszonynak. Megható érzések között szentelt emlékeztetést az intézet lánglelkű alapítójának: Szentkereszty Stephanie Báronőnek, ki még egy évvel ezelőtt éltető lelke volt az Erzsébet-ünnepélynek s az egész intézetnek s pár napra reá már szép lelke elborult — s most aggasztó betegen szenved,

költözött a fővárosba, más levegőbe, más körbe, a hol majd bizonyosan meg fog változni az az esztelen, ábrándos teremtes. . .

Olyan nagyon elfeledték már őket itt, hogy a mikor olvasták az újságokból, hogy a budapesti tőzsdén egy Rezei nevű nagyon gazdag ember minden vagyonát elvesztette s tőkre, mert, koldussá lett, hát senki sem gondolt arra, hogy az az itt lakott Rezei is lehetett.

De nem egészen mondom jól, mert volt mégis egy ember, a ki nem feledte el őket. Ez sokszor. . . nagyon sokszor elmerengett annak az estőnek a boldogságán. Ez imáiba foglalja azóta mindig annak a kis leánynak a nevét s sokat. . . sokat fohászkodik a boldogságáért.

És im, imája, fohása nem volt hiába való, mert egy szép tavaszi vasárnap délutánján, minekutána elvégezte dolgait a sápadt arcú, szomorú tekintetű kicsi pap s kiült a napsugaras verandára olvasni a könyvek könyvét, hát megzavarta őt szent munkájában a postás-embor. Levelet hozott, édes illatos kis levelet. Nem volt a borítékjában semmi, semmi írásos papíros, csak egy fénykép, egy egyszerű, igénytelen kis fénykép ezzel a pár szóval: Szegények vagyunk.

S bizony-bizony mondom, hogy a föld minden kinese, a királyok minden hatalma, az urak minden pompája nem tette volna olyan gazdaggá a bekecsalji kiesi református papot, mint ez a párszó: Szegények vagyunk.

távolintézetektől — Budapestén. A szép beszéd végével az igazgató a nevezett alapítvány kamataiból 200—200 koronát hálára buzdító szavak kíséretében adott át az intézet két jó erkölcsű már férjhezment övendőkének és pedig: Vánta Zsófiának (férjezett Lukácsévich Sándor kir. postamesterné Garamszentkereszten) és Szotyori Annának (férjezett Nagy József, honvéd őrmesterné Kézdivásárhelyen) kiknek nevében utóbbi mondott hálás köszönetet a nemes ezülu alapítványból való kegyes részesítésért. Még két ilyen összeg lett volna kiadandó, de pályázat hiányában nem volt kiadható. A szép ünnepély az igazgató lelkes zárószavaival ért véget.

— Erzsébet királyné emlékezete. Megdicsőült királynéknak névnapját kegyelettel ünnepelte meg főgymnasiumunk tanári kara és ifjúsága. Tegnap délelőtt 10 órakor testületileg vett részt a gyászistenitiszteleten, mely után a gymnasium első osztályában kegyeletes emlékünnepély volt. Az ünnepély fénypontját, melyen volt szavalat és ének Koch Sándor főgymnasiumi tanárnak gyönyörű emlékbeszéde képezte, melyet nagy figyelemmel hallgatott egy tanári kar, mint az ifjúság.

— Esküvő. Diszes esküvő folyt le november 18-án Sepsiszentgyörgyön. Ekkor tartotta esküvőjét Dr. Damokos Ödön, alesernátoni nagybirtokos, a szép és bájos Tompa Erzsike kisasszonnyal, özvegy kisborosnyói Tompa Albertné művelt lelkű leányával. A polgári házasságkötést Szentiványi Miklós Háromszékmegye alispánja végezte; az egyházi áldásban az ifjú párt a menyasszony lakásán Fejér Manó r. k. esperes-plebános részesítette. Esküvő után fényes lakoma volt a városi ház disztermében, melyen mintegy 50-en vettek részt s a késő éjjeli órákig együtt mulatott az illusztris nászcsop. Az új pár csütörtökön a férj lakóhelyére Alesernátonba utazott. Áldás és boldogság legyen a szép frigy állandó kísérője.

— Érettségi vizsgálatok deczemberben. Dr. Elischer József, nagyszebeni tankerületi főigazgató, az „Érettségi vizsgálati utasítás” 5. §-ának megfelelőleg a deczember havi érettségi vizsgálatok helyéül a főgymnasiumi tanulókra nézve Nagyszeben, idejűl pedig deczember hó 20-ikának d. e. 10 óráját tűzte ki.

CSARNOK.

Honom, szeretlek.

Honom, szeretlek! — Hogyne szeretnélek?
Nálad sehol sincs édesebb hazal!
Hol zengne szebben, s szívhez-szólóbban
A sziklabérczes fenyvesek szava?
Bő halogást nyújt Duna-Tisza medre,
Aranyban gazdag hegyed belseje;
A délibábos pusztád, sík lapályod
Kalászt ígérő terméssel tele.

Honom, szeretlek! bölcsője nememnek:
Emlőddel tápláltad gyermeked,
Bár az csalárdan, átkos pártviszályban,
Kifent vasával rontott ellened.
Mint láng eszméktől — a szív úgy megdobban;
Ha mult varázsa leng e tájon át,
A melyben szép jóslatra lel a lélek:
— Jólét kíséri majd o szép hazát!

Honom, szeretlek! — mert történetedben
Felvillogott a bátrak szelleme;
Elaggott hősök, párduczos leventék
Viadalának lottól hareztere.
Szent István lelke, Hunyadi győzelme,
Mig annyi fényes század elvonult,
A dícsőség gyümölcsét megörlelte:
A félhold fénye elhomályosult.

Honom, szeretlek! — mert én itt születtem.
Virágillatban gazdag tériden,
Szeretni foglak tettben, áldozattal,
A míg szívem érzése elpihen;
Sz retni foglak égő szerelmmel — — —
S kísérjenek bár vészes fellegek:
Nem hagyjak el, szeretni foglak — inkább.
A honszerlem mártírya leszek!
Gyulafehérvár. K. Sz.

Hirdetések.

H I R D E T M É N Y.

Ő cs. és apostoli kir. Fenségeinek legfelső elhatározása folytán ezennel megindított:

a XXIII. magyar királyi államsorsjáték

rendezése. Az ezen sorsjáték után a mellette tisztá jövedelem következő közhasznú és jótékony célokra fog fordítani 11 (tizenegy) egyenlő részben: 1. a vályontalan állami tisztviselők özvegyei és árvái segélyezésére szánt alap, 2. a kórház-sárhelyi és vidéki Rudolf kórház, 3. a Magyar Gazdasszonyok országos egyesülete, 4. a Magyar Országos központi Fröbel-nőegylet, 5. a budapesti Mária Dorottya egyesület, 6. a budapesti első gyermekmenhely-egyesület, 7. a horvát Mensa Academia, 8. a Stefánia pesti gyermekkórház egyesület, 9. az országos díjak-egylet, 10. a budapesti poliklinikai egyesület, 11. a budapesti Mária congregatio.

Ezen sorsjáték összes, 7691-ben megállapított nyereményei az alább következő játéktér szerint 365,000 koronára rugnak, és pedig:

1 főnyeremény	150.000 K.	2 nyeremény	5.000 K.	50 nyeremény	400 K.
1	50.000	5	2.000	100	50
1	20.000	10	1.000	1000	20
1	10.000	20	500	6500	10

Az összes nyeremények készpénzben fizetettnek ki

A húzás visszavonhatatlanul 1902. évi december hó 30-án Budapesten történik

Egy sorsjegy ára 4 koronával van megállapítva.

Sorsjegyek kaphatók: a m. kir. lottó főveléki igazgatóságnál Budapesten (Csépelrakpart, Vámpálya), továbbá: valamennyi posta-, adó-, vám- és söhivatalnál, vasúti állomásokon és a legtöbb dohány- és tőzsdében és váltóüzletben.

Budapesten, 1902. évi július 1-én.

(209 4-6)

A m. kir. lottójövedéki igazgatóság.

Sz. 700—1902. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kovásznai kir. járásbírósnak 1902. évi V. 415/7. sz. végzése következtében Dr. Czeglédi Miklós ügyvéd által képviselt a kovásznai fürdő részvénysaság javára Mihály Albert ellen 16 korona s jár. erejéig 1902. évi október 23—27-ig foganatosított ki-elégítési végrehajtás utján már lefoglalt és 1702 K. 18 fl. - e becsült következő ingóságok u. m.: bolti felszerelés, kőeszmái asztal, szék, házi butorok, ágynemű, borok, édesített szeszese italok, üvegek, konyh. felszerelés, hordók, kőeszmái berendezés nyilvános árverésen eladatkak.

Mely árverésnek a kovásznai kir. járásbírósnak 1902. V. 415/7. számú végzése folytán 16 K. tőkekövetelés,

ennek 1902. évi július hó 7-ik napjától járó 5% kamatai, 1/2% váltóidő és eddig összesen 25 K. 86 f. bíróilag már megállapított költség erejéig Kovászna községében Mihály Albert házánál leendő eszközzésére 1902. évi december hó 2-ik s következő napjának délelőtt 8 órája határidőül kitűztetik, és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. törvények 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kovásznán, 1902. november 15-én.

(221. 1—1.) Szilveszter Károly,
kir. bír. végrehajtó.

Hirdetések

olcsó áron felvétetnek e lap
kiadóhivatalában.

ÜZLET ÁTHELYEZÉS!

Tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy a Takarékpénztár épületéből

PAPIR-, IRÓSZER- és NYOMTATVÁNY KERESKEDÉSEMET valamint BUTOR-RAKTÁROMAT

folyó év december elején áthelyezem az id. Jancsó Mózes kereskedő üzlethelyiségébe, a Jancsó-féle gyógyszerertár mellé, a hol ezután is nagy raktárt tartok minden fajta papirokban, nyomtatványokban, kővertékben, irodai- és iskolai szerekben, tintákban.

Disztes kivitelü

dus választékban tartok legdivatosabb levélpapirokat, névjegyeket, eljegyzési-, esketési- és bálai meghívókat, gyászjelentéseket.

Elvállalom minden fajta művek, folyóiratok, bárczakönyvek, árjegyzékek, vámczédulák és minden a nyomdászat körébe vágó munkák elkészítését disztes és a mai kor igényeinek teljesen megfelelő kivitelben, olcsó és jutányos árak mellett.

Könyvkötészetemben

beköttek iskolai és kottás könyveket, regényeket, valamint városi és községi hivataloknál előforduló összes nyomtatványokat, törvénykönyveket, azonkívül elvállalom elkészítés végett mindenféle könyvkötői munkákat a legegyszerűbből a legdiszesebb kivitelben.

A könyveket kívánatra ellátatom ércsarkokkal, a mi által azok tiszszerte tartósabbakká válnak.

Butor-raktáromban

mindig készletben vannak: háló-, ebédlő- és szalon berendezések, heverő- és ebédlő diványok, matraccok, a melyeket saját felügyeletem alatt házamnál készítették; tartok továbbá: vaságyakat, mosdókat, ruganyos acél ágyléteket, gyermek kocsikat, hajlított és bőr támlájú székeket, függőnytartókat, stb. stb., melyeket a legolcsóbb árak mellett árusítok el.

Szíves pártfogását ezutánra is kérve, maradok tisztelettel:

Ifj. JANCsó Mózes.